

Siunnersuummut nassuiaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Siunnersuut una Inatsisartut 2018-imi upernaakkut ataatsimiinnerannut atatillugu saqqummiunneqarpoq kisianni 2018-imi upernaakkut qinersisoqartussaana pillugu siunnersuut suliarineqarani. siunnersuut maannakkut Inatsisartut 2018-mi ukiakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqartoq siunnersuutip Inatsisartut upernaakkut 2018-mi ataatsimiinnerannut atatillugu saqqummiunneqartup imarisaa tunngaviatigut assigaa.

Uumasunik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaata (uumasunik illersuineq pillugu inatsit) allangortinnissaanut siunnersuut Kalaallit Nunaanni uumasuutilerinerup inuussutissalerinerullu patajaallisarnissaanut suliniutip ilagaa.

Naalackersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissut naapertorlugu politikkikkut kissaatigineqarpoq uumasuutilerineq tamaat Danmarkimit tiguneqassasoq. Tigusinermi pitsaanerpaanik atugassaqaarnissaq qulakkeerniarlugu tunngavigisap ingerlateqqinnissaa, pitsaasuunissaa atorineqarsinnaaneralu pisariaqarpoq.

Uumasunik illersuineq pillugu inatsit Kalaallit Nunaanni uumasunut tamanut atuuppoq. Tassani pineqarlutik angerlarsimaffimmi uumasuutit, qimmit qimuttut aammalu nunalerinermi uumasuutit. Uumasut illersorneqarnerat pillugu inatsimmi pingaarnertut siunertaavoq uumasut timikkut, pissutsimikkut peqqissutsimikkullu pisariaqartitaannut tunngatillugu uumasut pitsaasumik illersorneqarsinnaasumillu paarineqarnissaasa qularnaarneqarnissaa. Siunertap taassuma eqqortinniarnerni uumasuutini pissutsit pitsaasut kiisalu uumasut tunisassiassat peqqissut qularnaarneqassapput. Uumasut tunisassiassat peqqissut toqorarneqarneranni neqiginnerussapput taamaalillutillu aningaasatigut naleqarnerullutik. Qimmit qimuttut peqqissut qimutsillutik nukissaqarluarnerusarput. Nunami maani uumasut pitsaanerpaamik isumagineqarnerat inuiaqatigiinnut annertuumik iluaqutaassaaq.

Uumasunik illersuinnermut tunngasunik isumaginninnermi immikkut ittumik ilisimasaqartoqarnissaa paasisimasaqartoqarnissaalu pisariaqarput. Uumasut illersorneqarneranni tunngasuni sulianik naliliinerit taamatut immikkut ilisimasalinnit ingerlanneqartariaqarput. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq Naalackersuisut ataanni uumasuuteqarnermut oqartussat tamanna pillugu inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit uumasut pineqarnerat pillugu siunissami peqqusisassasut. Taamaaliornikkut immikkoortup pisariaqartumik sallernut ilaatinneqarnissaa Naalackersuisut ilimagaat.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit

2.1 *Pisinnaatitaaffiit politiiniit Naalackersuisunut nuunneqarnerat*

siunnersuummi matumani siunertaq pingaarneq tassaavoq uumasut illersorneqarnissaat pillugu inatsimmi maannakkut atuuttumi politiinut pisinnaatitsinerit Naalackersuisut ataanni uumasuuteqarnermut oqartussanut nuunneqassasut. Uumasuuteqarnermut oqartussat inuussutissanut aamma nappaatit uumasuniit inunnut tuniluuttartut pillugit inatsit kiisalu qimmit qimuttut, qimmit qitsuillu pillugit inatsit naapertorlugit pisinnaatitaaffiit tamakku assingi ingerlatereerpaat. Pisinnaatitaaffiit tamakku assingi uumasunik illersuineq pillugu inatsimmi atuutilersinnerisigut malittarisassat assigiinngitsut assigiaarnissaat qulakkeerneqassaaq, tamassumanilu uumasuuteqarnermut oqartussat uumasunik tamanik naalliutitsinerit il.il. qisuariarfiginissaannut periarfissaat annertusineqassaaq, tassunga ilanngullugit pingaartumik Kujataani naasorissaanermi uumasut. Aamma uumasut atugarissaanerannik naliliinissamut uumasuuteqarnermi oqartussat pisariaqartunik piginnaasaqarput.

2.2 *Uumasut kinguaassiuutitigut atoqatiginissaannut imaluunniit kinguaassiuutitigut iliuuseqarfigineqarnerinut inerteqqut*

Uumasunik kinguaassiuutitigut atoqateqarneq maannakkut erseqqissumik inerteqqutaalissasoq siunnersuutigineqarpoq. Inatsisit assingusut ilaatigut Norgemi, Sverigemi Danmarkimilu ilisimaneqarput. Sverigemi inerteqqussut *djurskyddslagen*-imi takuneqarsinnaavoq uumasunik atoqateqarnermut inerteqqummik imaqartoq. Inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik iliuitsit assersuutigalugu uumasunut nakorsaasersuinerinik siunertaqartut, uumasut anisuuinik katersinerit assigisaaluunniit inerteqqummi pineqanngillat. Norgemi inerteqqussut *dyrevelferd*-imi takuneqarsinnaavoq, tassanilu uumasunik atoqateqarneq uumasunillu kinguaassiuutitigut iliuuseqarneq inerteqqutigineqarluni. Norgemi inatsimmut oqaaseqaatini allaqqavoq, uumasut anisuuannik katersineq, naartutitsiniarneq aammalu kinguaassioortitsiniarnermi iliuitsit kinguaassiuutitigut iliuuseqarnikkut isigineqanngitsut. Danmarkimi inerteqqut *uumasunik illersuinerimut inatsimmi* allaqqavoq, taamatullu aamma uumasunik atoqateqarneq imaluunniit kinguaassiuutitigut eqqunngitsuliorneq inerteqqutaallutik. Aammattaaq uumasunik nakorsaasersuinerit imaluunniit uumasut pillugit teknikki pissutigalugit iliuuseqarnerit, inerteqquteqarnermut ilaanngitsut.

Danmarkimi uumasunik atortittarfiit aammalu Europamiut takornariat tamakkuninnga atuinissamik siunertaqarlutik Danmarkimut tikittartut pillugit tusagassiorfinni tusagassiuinerit kingunerisaannik politikikkut piffissami sivisuumi sammineqarnerisa kingorna inerteqqut 2014-imi atuutilersinneqarpoq. Aatsaalli siullermeerluni uumasunik atoqateqarnerup inerteqqutigineqarnera danskit inatsisaanni atortinneqalinngilaq. Kunngip Christian tallimaata nalaani danskit inatsisaanni 1623-imeersuni, eqqunngitsuliornerit pillugit inatsisit pillugit atuakkat arfernanni”Pinngortitaq akimorlugu iliuuseqarneq” (6-13-15) pillugu aalajangersagaq allaqqavoq. Aalajangersakkamili tassani uumasunik atoqateqarneq kisimi

pineqaangilaq, aammali angutit suaiaqatigiillutik atoqatigiinnerat pinerluuteqarnertut isigineqaruni. Aalajangersagaq ”Pinnortitamut eqqunngitsumik iliuuseqarneq” innuttaasunik pineqaatissinneqartarnerat pillugu inatsimmi § 177-imi 10. februar 1866-imeersumi ingerlateqqinneqarpoq. Aalajangersagaq innuttaasut pineqaatissinneqartarnerat pillugu inatsisip nutarterneqarneranut atatillugu 1930-mi atorunnaarsinneqarpoq, tamatumalu kingorna uumasunik atoqateqarneq danskit inatsisaanni erseqqarinngitsumik inerteqqutigineqarnikuunngilaq, uumasooq pisup nalaani anniarsimanggippat ajoqusersimanggippalluunniit, kiisalu pisumi aalajangersakkanik allanik unioqquitsisoqangippat soorlu kanngunartuliorluni.

Kalaallit Nunaata uumasunik illersuinermit tunngasut qimminik uumasunillu illersuineq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsisikkut 1. januar 1999-imeersukkut tiguai. Tamatuma kingorna uumasunik illersuineq pillugu malittarisassat uumasut illersorneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 25, 18. november 2003-meersukkut aalajangersarneqarput. Kalaallit Nunaanni uumasunik illersuineq pillugu inatsit, danskit inatsisaata akerlianik, uumasut illersorneqarsinnaasumik paarineqarnissaat aamma anniarnissamut naalliunnissamullu illersorneqarnissaat pillugu aalajangersagaqarnikuunngilaq. Tamanna taamaallaat siunertaq pillugu aalajangersakkami allassimavoq, taamaalilluni pingaaruteqarani. Inatsimmi § 3 naapertorlugu *piginnittoq* taamaallaat uumasuutiminik isumassueqquneqarpoq aamma timikkut, pissusilersornikkut aammalu peqissuunissamut pisariaqartitai eqqarsaatigalugit paarsilluaqquneqarluni. Tamanna inuit uumasunut kinguaassiuutitigut pissusilersorneranut tunngatillugu annertuumik amigaateqarpoq. Amigaat tamanna siunnersuummi matumani maannakkut matussuserneqarpoq.

Siunnersuut una inatsisip siunertaq pillugu aalajangersakkap allanngortinneranik aamma imaqarpoq, taamaalilluni pisussaaffeqavinnertut maannakkut oqaasertalerneqarluni, tamannalu tunngavigalugu maannakkut pineqaatissiisoqarsinnaalerpoq.

Naalakkersuisut isumaqarput uumasup ajoqusersimanera imaaliinnarluni takussutissaqangikkaluartut inerteqqummi ilanngunneqartariaqartoq. Naalakkersuisut isumaqarput inuup uumasumut kinguaassiuutitigut atoqateqarnera aamma uumasunik kinguaassiuutitigut iliuuseqarnera uumasumut ataqqinninnermut aamma uumasunik isumassuinermit uumasulerinermi suniluunniit tunngaviusunut tunngaviusariaqartunullu akerliusoq. Peqatigisaanik uumasut immikkuullarissuunerat taamaalillunilu nalinginnaasumik iliuuseqartarnerat qisuariartarnerallu mianerineqassapput. Tamatuma saniatigut aalajangersimasumik inerteqquteqarnerup pinaveersaartitsinermik kinguneqarnissaa naatsorsuutigisariaqarpoq. Inuup uumasumik atoqateqarnerata kingunerisaanik uumasup ajoqusersimanera ilaatigut uppersararuminaassinnaavoq. Taamaalilluni erseqqissumik inatsiseqarnerup ajornartorsiutip taassuma pinngitsoortinnissaanut aamma iluaqutaasinnaavoq. Aalajangersimasumik inerteqquteqarneq ajornartorsiutip taassuma aaqqiivigineqarnissaanut aamma tapersiisinnavaoq.

2.3 Akisussaaffiup annertusinera

Siunnersuummi § 1-imi akisussaaffiup annertusinera ilanngunneqarpoq. Siusinnerusukkut § 3 naapertorlugu uumasunut iliuuseqarnermut akisussaaneq taamaallaat uumasumut akisussaasumiippoq. § 1-p aalanngortinnissaanut siunnersuuteqarnikkut inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit uumasunik iluamik iliuuseqarnissaq kikkut tamarmik maannakkut akisussaaffigilerpaat.

2.4 Pineqaatissiinissamut periarfissat sakkortunerusut

Akiliisitsinerinnaq imaluunniit uomasuuteqarsinnaanermut piginnaatitaaffimmik arsaarinninneq il.il. taamaallaat pinnagu siunnersuummi sukannernerusumik pineqaatissiisinnaaneq atuutilersinneqassaaq. Misilittakkat naapertorlugit uumasunik illersuinermut tunngasuni pingaartumik akiliisitsisarnerit annikitsuararsuuneri eqqarsaatigalugit akiliisinneqariaannaanani isertitsivimmut inissinneqarnissaq anusinngorsaataanerusumik sunniuteqartarput. Uumasunik illersuinermi inatsisip unioqutinneqarnerani akiliisitsinerit 500 koruunimik annertussuseqarajuttarput. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanut pinerluttulerineq pillugu inatsimmi malittarisassat naapertorlugit isertitsivimmut inissinneqarsinnaanermik periarfissaqalernera kisiat eqqarsaatigalugu tamanna pitsaaliuineramik kinguneqassasoq naatsorsuutigisariaqarpoq.

Tamatuma saniatigut nunami maani uumasut illersorneqarneranni unioqutitsinerit annertuut ilaatigut takusarpagut, taakkulu pillugit sakkortunerusumik pineqaatissiissutigineqarsinnaasariaqarput.

2.5 Inissiineq tunniussinerlu

Uumasunik tuniniaaqinneq imaluunniit allamut tunniussineq pillugu qitiusumik oqartussat aalajangiisinnaanermik periarfissaqarnerat atuutilersinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamatut periarfissaqarneq assersuutigalugu savaateqarnermi atorneqartussat eqqarsaatigineqarpoq, uumasut peqqissut ajornanngitsumik allamut tunniunneqarsinnaallutik taamaalillutillu sulii inuiaqatigiinnut iluaqutaassallutik.

Inissiineq suliamik misissuisoqartillugu aalajangiiniartoqartillugulu pissutsit iliuutsilluunniit pineqaatissiissutaasinnaasut ingerlaqqinnissaannut tassunga peqatigitillugu illersuutaassaaq. Siusinnerusukkut takuneqartareerpoq innuttaasut assersuutigalugu paarsinerlunnerup kingunerisaanik qimmitik toqutsiinnartaraat imaluunniit qimmit toquinnartartut, aatsaallu nalunaarutigineqarneraniit ukiut marluk qaangiunnerisigut aalajangiivigineqartarlutik. Tamatuma kingorna innuttaasoq uomasuuteqaqqusaajunnaarlugu uumasulereqqusaajunnaarlugulu pineqaatissinneqarpoq, suliallu ingerlanerani, taamaattoq suliap ingerlanneqarnerata nalaani qimminik qimuttunik nutaanik pissarsisarsimalluni. Qimmit qimuttut nutaat eqqartuussummik nalunaaruteqareernerup kingorna qanoq pineqassanersut maannakkut apeqqutaalertarpoq. Qimmit toqunneqarnissaat pisortat maannakkut periarfissatuaraat. Suliap ingerlannerani qimmit taakku siunnersuut nutaaq

manna atorlugu peerneqarsinnaalissapput kingornalu piginnittumut illersorneqarsinnaasumik paarsisinnaasumut allamut qimmit inatsimmi aalajangersakkat malillugit tunniullugit. Taamaattumik aalajangersagaq inuiaqatigiinnit pissarsissutaalluurtussat pigisanillu maangaannartitsinissamik pinngitsoortitsisussatut isigineqartariaqarpoq.

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
Oqaasertaliineq atuuttoq	Inatsisissatut siunnersuut
	§ 1 Uumasunik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 25, 18. december 2003-meersumi ukua allangortinneqarput:
Kapitali 1 Inatsisip siunertaa atuuffiilu	1. Kapitali 1-imi kapitalip qulequtaa imatut oqaasertalerneqarpoq: <i>”Uumasunik illersuineq pillugu aalajangersakkat nalinginnaasut”.</i>
Kapitali 2 Uumasuuteqarneq	2. Kapitali 2-mut qulequtaritinneqartoq peerpoq. <i>Kapitalit 3-10 matuma kingorna kapitali 2-9-nngorput.</i>
§ 1. Inatsisartut inatsisaanni siunertarinearpoq uumasut illersorneqarsinnaasumik pineqartarnissaasa isumannaarinniffigineqarnissaat sapinngisamillu anniartinneqarnissaannut, naalliutsinneqarnissaannut, ersiortinneqarnissaannut, kingunipiloqartitsisumik ajoqutissarsinissaannut annertuumillu ajoqutissarsinissaannut illersorneqarnissaat.	3. § 1 imatut oqaasertalerneqarpoq: “ § 1. Uumasut illersorneqarsinnaasumik pineqartassapput anniartinneqarnissaannut, naalliutsinneqarnissaannut, ersiortinneqarnissaannut, kingunipiloqartitsisumik ajoqutissarsinissaannut annertuumillu ajoqutissarsinissaannut pitsaanerpaamik illersoneqassapput.”
	4. § 3-p kingorna ilanngunneqarpoq: ” § 3 a. Uumasunik kinguaassiuutitigut atoqatigininneq imaluunniit kinguaassiuutinut tunngasunik iliuuseqarneq inerteqqutaavoq, taamaattorli imm. 2 takuuk.

	<p><i>Imm. 2.</i> Uumasut katsorsarneranni nakorsaatitortitsineq imaluunniit uumasunut teknikkimik pissuteqartumik suliarineqartut, iliuserineqartut inerteqqummut ilaanngillat, matumani kinguaassiorititsineq, amerliartortitsineq uumasunik misileraaneq imaluunniit allanik akuerisaasumik tunngaveqartut ilanngullugit.”</p>
<p>§ 22. Inatsisartut inatsisaata matuma taannalu naapertorlugu najoqqutassaliunneqartut eqquutsinneqarnissaat Naalakkersuisut nakkutigissavaat.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Uumasut nakorsaat uumasup eqqunngitsumik pineqarneranik pasitsaassaartoq tamatuminnga politiinut imaluunniit kommunefogedimut erngerluni nalunaaruteqarnissaminut pisussaavoq. Tamannali pissuseq annertorujussuanngippat erngerlunilu iluarsineqarpat atuutinngilaq.</p>	<p>5. § 22 imatut oqaasertalerneqarpoq:</p> <p>“ § 22. Inatsisip matuma taannalu naapertorlugu najoqqutassaliunneqartut eqquutsinneqarnissaat Naalakkersuisut nakkutigissavaat.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Uumasut nakorsaat imaluunniit qimmeqarnermut nakkutilliisooq uumasup illersorneqarsinnaanngitsumik pineqarneranik paasisaartoq piaartumik uumasuuteqarnermut oqartussaasunut nalunaaruteqassaaq. Taamaattorli inassuteqaat erngerluni iluarsineqarpat tamanna atuutinngilaq.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Uumasut nakorsaata imaluunniit qimmeqarnermut nakkutilliisup uumasooq ajoqusersimasoq napparsimasorluunniit takusaruniuk uumasooq ajorunnaarsinneqarsinnaanngippat, uumasullu uumatiinnarnissaa pisariaqanngitsumik anniarnermik kinguneqassappat, uumasuuteqartoq akisussaasoq inassavaa uumasooq toqutseqqullugu. Uumasooq toqunneqanngippat uumasut nakorsaata imaluunniit qimmeqarnermut nakkutilliisup uumasuuteqarnermut oqartussanut pisoq 24 tiimit iluanni nalunaarutigissavaa.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Uumasuuteqartup akisussaasup imm. 3 malillugu inassuteqaat malikkumanngippagu § 23-milu periuseq malinneqarpat uumasumut</p>

	<p>pisariaqanngitsumik anniarnermik kinguneqassappat uumasut nakorsaata imaluunniit qimmeqarnermut nakkutilliisup uumasooq erngiinnaartumik toqussinnaavaat. Uumasooq toqunneqarpat uumasuuteqarnermut oqartussanut ulluinaat tallimat iluanni nalunaarutigineqassaaq.”</p>
<p>§ 23. Uumasut eqqunngitsumik pineqarpata uumasup pineqarnissaa pillugu uumasumut akisussaasooq politiinit peqqusissuteqarfigineqarsinnaavoq. Imm. 2. Uumasooq napparsimappat iluarsineqarsinnaanngitsumilluunniit ajoqusersimappat uumaannassagunilu naalliuppallaassappat toqutinneqarnissaa politiit peqqusissutigisinnaavaat. Imm. 3. Uumasup § 6, nr. 4 malillugu aalajangersakkanik unioqqutitsilluni uumasuutigineqartup pisariaqarpat toqutinneqarnissaa politiit peqqusissutigisinnaavaat. Imm. 4. Peqqusissut allaganngorlugu nalunaarutigineqassaaq. Peqqusissutip nalunaarutiginninnerani politiit oqaaseqaataat pissarsiareqqaassavaat. Kiisalu uumasumut akisussaasuusooq oqaaseqarnissaminut periarfissaqartitaassaaq. Imm. 5. Imm. Uumasup naalliorujussuarnissaa pinngitsoortinniarlugu imaluunniit akisussaasooq naapinneqarsinnaanngippat imm. 4 pisariaqarneratut annertutigisumik sanioqqunneqarsinnaavoq.</p>	<p>6. § 23 imatut oqaasertalerneqarpoq:</p> <p>“ § 23. Uumasooq illersorneqarsinnaanngitsumik pineqarpat uumasuuteqarnermut oqartussaniit uumasuuteqartoq akisussaasooq iliuuseqaqqullugu peqquneqarsinnaavoq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Imm. 1 imaluunniit 4 malillugu peqqusut malinneqanngippat uumasuuteqarnermut oqartussat uumasup paarineqarnera isumagisinnaavaat, tassungalu ilanngullugu uumasooq allamut inississinnaallugu.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Uumasup tunineqarnissaa imaluunniit toqunneqarnissaa pissutsit tamatumunnga pissutissaqartitsippata uumasuuteqarnermut oqartussat erngiinnaartumik kingusinnerusukkulluunniit aalajangersinnaavaat, tassunga ilanngullugit uumasup qanoq issusaa, siunissami uumasooq piginnittuminit paarineqaqqissinnaanersoq, imaluunniit uumasup allamut nuunnerani aningaasartuutit.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Uumasooq napparsimappat peqqissarneqarsinnaanngitsumilluunniit ajoqusersimappat uumasup uumatiinnarneqarnissaa pisariaqanngitsumik naalliunneranik kinguneqassappat toqunneqarnissaa uumasuuteqarnermut oqartussat peqqusissutigisinnaavaat.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Uumasooq § 6, nr. 4 naapertorlugu</p>

	<p>aalajangersakkanut akerliusumik uumasuutigineqartup pisariaqarpat toqunneqarnissaa uumasuuteqarnermut oqartussat peqqussutigisinnaavaat.</p> <p><i>Imm. 6.</i> Peqqussut allaganngorlugu nalunaarutigineqassaaq. Uumasumut akisussaasuusooq oqaaseqarnissaminut periarfissaqartitaassaaq. Oqaaseqaat uumasuuteqarnermut akisussaasut qaammatisiutit malillugit ullut 14-it iluanni tigussavaat.</p> <p><i>Imm. 7.</i> Uumasup pisariaqanngitsumik naalliunnissaa pinngitsoortinniarlugu imaluunniit akisussaasoq naapinneqarsinnaanngippat imm. 6 sanioqqunneqarsinnaavoq. Imm. 6 malillugu allakkatigut nalunaarut tamatuma kingorna periarfissaq siulleq atorlugu ingerlanneqassaaq.”</p>
<p>§ 24. Uumasut nakorsaata imaluunniit politiit uumasooq erngerlutik toqutaatissinnaavaat, § 23, imm. 2-mi periaaseq malillugu tamanna uumasumut pisariaqanngitsumik naalliuppallaarnissamik kinguneqassagaluarpat.</p>	<p>7. § 24 imatut oqaasertalerneqarpoq:</p> <p>“ § 24. § 23, imm. 4-mi periaatsip malinneqarnera uumasup pisariaqanngitsumik naalliunnissaanik kinguneqassappat uumasuuteqarnermut oqartussat uumasooq ingerlaannaq toqussinnaavaat.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Uumasuuteqarnermut oqartussat toqutsisinnaanngikkunik allap toqutsinissaanik oqartussaasut piginnaatitsisinnaapput.”</p>
<p>§ 25. § 23, imm. 2 aamma imm. 3 imaluunniit § 24 malillugit toqutitsinerit uumasup piginnittuanut taarsiissuteqarfiusussaannngillat. Imm. 2. § 23, imm. 1 malillugu peqqusissut malinneqanngippat politiit uumasooq toqutaatissinnaavaat uumasup piginnittuanut taarsiissuteqarfiusussaannngitsumik.</p>	<p>8. § 25 imatut oqaasertalerneqarpoq:</p> <p>“ § 25. Uumasup pisariaqanngitsumik naalliunnissamut illersorneqarnissaa siunertaralugu toqutsineq piginnittumut taarsiinertaqanngitsumik piginnittullu akiligassaanik pissaaq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Uumasumik allamut nuussineq</p>

<p>Imm. 3. § 23, imm. 1 malillugu peqqusissuteqarfigineqarsimasup aamma § 23, imm. 2 imaluunniit imm. 3 malillugit uumasuutimik toqutinneqarsimasumik piginnittup piumasaaqatigisinnaavaa suliassap eqqartuussisunut suliassanngortinneqarnissaa. Tamatuminnga piumasaaqat aalajangiinerup pineqartumut nalunaarutigineqarnerata kingorna ullut 14-it qaangiutinnginneranni politiinit saqqummiunneqassaaq. Eqqartuussisunut tunniussineq kinguartitsiffiussanngilaq.</p>	<p>kiisalu § 23, imm. 3 malillugu tunisineq piginnittumut taarsiinertaqanngitsumik pissaaq. Uumasup nuunneqarneranut atatillugu aningaasartuutit piginnittumut akiligassanngussanersut nalileereernikkut uumasuuteqarnermut oqartussat aalajangersinnaavaat.</p> <p><i>Imm. 3. § 23, imm. 1-5 malillugit peqqussuteqarfigineqarsimasup aalajangiinerup pineqartumut nalunaarutigineqarnerata kingorna qaammatisiutit malillugit ullut 14-it iluanni eqqartuussivinnut suliassanngortissinnaavaa. Eqqartuussivinnut suliassanngortitsineq kinguartitsissutaasinnaanngilaq, kisiannili § 23 imm. 5 tassani pineqanngilaq.”</i></p>
<p>§ 26. Politiit eqqartuussisut akuersiseqqaanngikkaluarlugit kinaassutsiminnut uppersaatiptakutinneratigut pisariaqarfiatigut uumasuutinut ornigussinnaatitaapput. Politiit pisariaqarfiatigut ilisimasalimmik ilaqarsinnaapput.</p>	<p>9. § 26 imatut oqaasertalerneqarpoq:</p> <p>“ § 26. Uumasuuteqarnermut oqartussat, pisariaqartutut nalilerneqarpat, kinaassutsimut uppersaatiptakutillugu eqqartuussiviillu aalajangiisinnagit inatsimmi aalajangersakkat taannalu malillugu malittarisassiat eqqortinneqarnissaat qulakkeerniarlugu uumasuutinut qaqugukkulluunniit ornigussinnaavoq.”</p>
<p>§ 27. Akiliisitaanermik kinguneqarsinnaapput:</p> <p>1) tamanut tunngatillugu aalajangersakkanik §§ 3-5-imi, § 7-imi, § 8-mi, imm. 1-imi, § 9-imi, § 10-mi aamma § 11-imi aalajangersarneqartunik unioqqutitsinerit,</p> <p>2) toqutitsinerit, pilattaanerit taamaaqataanillu passussinerit pillugit § 13, imm. 1-imi, §§ 14 aamma 15-imi maleruagassatut aalajangersakkanik sumiginnaanerit,</p> <p>3) uumasut takutitassarineqarnerat niuerutigineqarnerallu pillugit aalajangersakkanik § 17-imi oqaaseqatigiinni</p>	<p>10. § 27 imatut oqaasertalerneqarpoq:</p> <p>” § 27. § 1, § 3, § 3a, imm.1, §§ 4, 5 aamma 7, § 8, imm. 1, § 9, § 11, imm. 1, § 13, imm. 1, §§ 14, 15, 17, 18 aamma 20, aamma § 22. imm. 2 aamma. 3-mik unioqqutitsineq Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerineq pillugu Inatsimmi malittarisassat malillugit akiliisitsinikkut pineqaatissinernik kinguneqarsinnaavoq.</p> <p><i>Imm. 2. §§ 6, 10, aamma 12, § 13, imm. 2, §§ 16, 19, aamma 21-mi malittarisassianik unioqqutitsineq Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerineq pillugu Inatsimmi</i></p>

<p>siullerni, § 18-imi aamma § 20-mi aalajangersarneqartunik unioqquitsinerit, 4) § 8, § 11, imm. 2-mi aamma § 17-imi oqaaseqatigiit aappaat malillugit akuersissutini tunniunneqartuni piumasaqaatinik sumiginnaanerit, 5) § 22, imm. 2 malillugu nalunaarutiginninnginnerit, 6) § 23, imm. 1, 2 aamma 3 malillugit peqqusissummik nalunaarutigineqarsimasumik malinninnginnerit.</p> <p>Imm. 2. Maligassiani inatsit malillugu suliarineqartuni maligassiani aalajangersakkanik unioqquitsinerit akiliisitaanermik pillarneqarnissaat aalajangersarneqarsinnaavoq.</p> <p>Imm. 3. §§ 3-5-ni, § 7-mi, § 8, imm. 1-imi, § 9-imi, § 10-mi, § 11, imm. 1-imi, § 13, imm. 1-imi, § 14-imi, § 15-imi, § 17-imi oqaaseqatigiinni siullerni, § 18-imi aamma § 20-mi imaluunniit maligassiani inatsit malillugu suliarineqartuni aalajangersakkanik unioqquitsisoqarnera uumasuuteqarsinnaanerup imaluunniit uumasuuteqarnermi suliaqarsinnaanerup inerteqqutigineqarneranik pineqaatissinneqaataasinnaavoq.</p> <p>Imm. 4. Imm. 4. Uumasuuteqarsinnaanerup imaluunniit uumasuuteqarnermi suliaqarnissap imm. 3 malillugu inerteqqutigineqarnissaa pineqaatissiissutigineqarpat tamanna atajuartussatut imaluunniit sivikinnerpaamik ukiumut ataatsimut pisinnaavoq.</p> <p>Inerteqqummik taama ittumik unioqquitsineq akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq.</p> <p>Imm. 5. Aktiaateqarluni imaluunniit piginneqatigiissuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit, piginneqatigiinnikkut ingerlatseqatigiiffiit assigisaalluunniit</p>	<p>malitarisassat malillugit akiliisitsinikkut pineqaatissiinernik aalajangersaasoqarsinnaavoq.</p> <p><i>Imm. 3</i> Inatsit imaluunniit malittarisassiat taanna malillugu aalajangersarneqartut akiliisitsinissamik piginnaatitsippata, inatsisit malillugit inuttut isigineqartoq Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinerineq pillugu Inatsimmi malittarisassat malillugit akiliisinneqarsinnaavoq.</p> <p><i>Imm. 4.</i> § 1, § 3, § 3 a, imm. 1, §§ 4, 5 aamma 7, § 8, imm. 1, § 9, § 11, imm. 1, § 13, imm. 1, §§ 14, 15, 17, 18 aamma 20, aamma § 22. imm. 2 aamma imm. 3-mik sakkortuumik uteqqiattumilluunniit unioqquitsineq Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerineq pillugu Inatsimmi malittarisassat malillugit sunilluunniit atajuartumik piffissamiluunniit killilimmi sivikinnerpaamik ukiumi ataatsimi uumasuuteqaqqusaannginnermik pineqaatissiinermik kinguneqarsinnaavoq kiisalu Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerineq pillugu Inatsimmi malittarisassat malillugit pineqaatissiisoqarsinnaalluni.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Akiliisitsinerit imm. 1-4 naapertorlugit aalajangerneqartut Nunatta Karsianut tutsinneqartassapput."</p>
--	--

unioqqutitsisuuppata ingerlatseqatigiiffik ingerlatseqatigiiffittut akiliisitsinermik pillaatissinneqarsinnaavoq. Naalagaaffik, Namminersornerullutik Oqartussat, kommune imaluunniit kommuninit ataatsimoorussat unioqqutitsisuuppata taakku akiliisitsinermik pillaatissinneqarsinnaapput.	
	11. Inatsimmi tamani danskisuuani "Landsstyret" imatut "Naalakkersuisut" aamma "Landsstyrets" imatut "Naalakkersuisuts" allangortinneqarput.
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. juli 2019 atuutilersinneqarpoq.

3. Aningaasarsiornikkut allaffissiornikkullu pisortanut kingunissai

Ilimagineqarpoq siunnersuummi Naalakkersuisut ataanni qitiusumik uumasuuteqarnermut oqartussaarfik annertunerusumik pisussaaffilerneqassasoq. Uumasuuteqarnermut oqartussaaneq ullumikkut Kalaallit Nunaanni Uumasuuteqarnermut Inuussutissanullu Oqartussaarfimmiippoq, maannakkut Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmi inissisimasoq.

Uumasuuteqarnermut oqartussat uumasunik illersuineq pillugu inatsimmut kiisalu uumasuuteqarnermi malittarisassanut allanut tunngatillugu ilaatigut pisussaaffeqareerput, tassunga ilangullugu pingaartumik qimmit qimuttut kiisalu qimmiuteqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit inatsisartut inatsisaannut, nappaatinut uumasut inuillu akornanni tuniluuttartunut il.il., Inuussutissat pillugit Inatsisartut peqqussutaannut kiisalu malittarisassanut allaffissornermi malittarisassianut atassuteqartunut tunngatillugu. Taamaalilluni uumasuuteqarnermut oqartussanut immikkoortoq nutaaq pineqanngilaq suliassaareersulli annertusineqarnerat pineqarnerulluni.

Inatsimmik allangortitsinermi politiit siusinnerusukkat akisussaaffigisaannik uumasuuteqarnermut oqartussat allaffissornermi arlalinnik pisussaaffilerneqarput. Uumasuuteqarnermut oqartussat suliassaq naammaginartumik naammassisinnaajumallugu immikkoortumi isumalluutinik atuissallutik isumaqarput.

Inatsisip taamatut allangortinneratigut uumasuuteqarnermut oqartussat pisussaaffimmik eqqortitsinissaannut nunap karsiata imatut annertutigisumik aningaasartuuteqarnerunissaa

ilimagineqarpoq:

- Akissarsiaqartitsineq ingerlatsinerlu uumasut nakorsaata ukiup affaanit ukiup ataatsip tungaanut sulinissaata assinga (325.000-650.000 koruunit)
- Uumasunik illersuinermi suliassanut atatillugu angalanernut aningaasartuutit ingerlatsinermullu aningaasartuutit allat 200.000 koruunit.

Inatsisip allangortinneqarnera ukiumut katillugit 525.000 – 850.000 koruuninik nunatta karsiata aningaasartuuteqarneruneranik kinguneqassasoq ilimagineqarpoq.

4. Inuussutissarsiuteqartunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuut inuussutissarsiortunut kinguneqassanngitsoq ilimagineqarpoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunissai

Siunnersuut pinngortitamut avatangiisinullu kinguneqassanngitsoq ilimagineqarpoq.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Siunnersuut innuttaasunut kinguneqartussatut ilimagineqanngilaq.

7. Kingunissai allat annertuut

Siunnersuut allatigut annertuumik kinguneqartitsissasoq ilimagineqanngilaq.

8. Pisortanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq

Oqartussat uku piffissami 18. december 2017-imiit 10. januar 2018-imut tusarniaaffineqarput.

Sulisitsisut (GE)

KNAPK

Kalaallit Nunaanni Politiit

Danmarkimi inuussutissalerinermut

aqutsisoqarfik:

Danmarkimi Inatsisinik Atuutsitsinermut

Ministeriaqarfik

KANUKOKA

Kommuneqarfik Sermersooq

Kommune Kujalleq

Qaasuitsup Kommunia

Qeqqata Kommunia

Qimussersartut kattuffiat (KNQK)

Nunatta nakorsaaneqarfia

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut,

Niuernermut Nukissiornermullu

Naalakkersuisoqarfik

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut,

Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu

Naalakkersuisoqarfimmi

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Pinngortitamut Avatangiisinullu
Naalakkersuisoqarfik.
Namminiilivinnermut, Nunanut Allanut
Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu
Naalakkersuisoqarfik
Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia

Siunnersuut piffissami tassani Naalakkersuisut tusarniaarnermi nittartagaanni
www.naalakkersuisut tamanut saqqummiunneqarpoq.

Tulliuttumi tusarniaanermi akissutit allannguutissatullu siunnersuutit tiguneqarnikut
allaaserineqarput. Oqaatigineqassaaq tusarniaanermi akissutit, uingasumik allanneqarsimasut,
pingaaruteqartutut naliliineq tunngavigalugu taamaallaat pingaarnersai issuarneqarmata.

Sulisitsisut (GE) aamma Danmarkimi Fødevarestyrelsi (FVST) siunnersuummut
oqaaseqaateqarsimanngillat.

Kalaallit Nunaanni Qimussertartut Kattuffiat (KNQK)

*KNQK-ip siunnersuut tapersersorpaa, kisiannili siunnersuummi § 1-imut nassuiaatini
oqaasertaliussat isumaqatiginagit.*

Siunnersuutip kalaallisoortaata danskisoortaatalu misissorneqarnerata kingorna
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit (APNN)
paasineqarpoq nutserneqarnerata akornanni naapertuuttoqanngitsoq, tamanna KNQK-ip
isornartorsiuneranik kinguneqarpoq. Siunnersuutip siunertaanik paatsuuinissaq
pinngitsoortinniarlugu pineqartoq iluarsineqarpoq.

KANUKOKA

*KANUKOKA-mit oqaatigineqarpoq siunnersuummi § 23-mi pisortat ingerlatsineranni
suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat malinneqartariaqarnermut
nalornissutigineqartoq.*

KANUKOKA-p oqaaseqaataanut APNN isumaqataannqilaq, taamaalillunilu § 23-mut
nassuiaatini iluarsiiisoqarnani.

*KANUKOKA § 25-imut nassuiaavoq malittarisassaq suliap eqqartuussivinnut
suliassanngortinnissaanut aalajangiinermi oqartussat suliame inuup peqataasup
piumasaqarsinnaaneranut pisinnaatitsisoq, isumaqarlunilu erseqqinngitsoq pisinnaatitaaffik
taanna sooq § 23, imm. 7 aamma § 24 malillugu aalajangiinernut aamma ilaanngitsoq.*

APNN-ip aallarniutigalugu oqaatigissavaa inuup § 23, imm. 1 – 5 malillugu peqquneqarnikup
suliaq eqqartuussivinnut suliassanngortissinnaagaa. taamaalilluni oqartussat peqqussutaat
innuttaasup isumatiginngippagu oqartussat suliaq eqqartuussivinnut

suliassanngortissinnaangilaa. § 27, imm. 6 aamma 7-imut innersuussineq eqqarsaatigalugu, suliassanik sularinnittarnermut malittarisassat aqutsisoqarfiup malitassai peqarput, taamaamat imm. 6 aamma 7 § 25, imm. 3-miilaangilaq

APNN-ip erseqqissarnikuuaa, inuup peqquneqartup suliassaq eqqartuussivimmut suliassanngortissagaa, ilaatigut siunnersuummi § 25 pillugu KANUKOKA-p oqaaseqaataata kinguneranik.

KANUKOKA oqaaseqaateqarpoq, § 27-imut oqaaseqaatini allanneqartariaqartoq inatsimmik unioqqutitsinerni pineqaatissiinerit suunissaannik eqqartuussiviit toqqaanissamut periarfissaat ikilisinneqassanersut eqqarsaataanersog, kiisalu uumasunik naalliutsitsineq pillugu Pinerluttulerineq pillugu inatsimmi uumasunik naalliutsitsineq pillugu § 101-imut ataqatigiinnera qulaajarneqassasoq.

APNN isumaqarpoq aalajangersakkami oqaasertaliussat naammattut, taamaattumillu § 27-imut KANUKOKAp oqaaseqaataa tunngavigalugu siunnersuummi ilanngusseqqinnissaq pisariaqanngitsoq isumaqarluni. Pinerluttulerinermi inatsimmi § 101 pillugu oqaaseqaammut tunngatillugu APNN isumaqarpoq siunnersuummi iluarseeqqittoqarnissaanut pissutissaqanngitsoq. Uumasunik illersuineq aamma uumasunik naalliutsitsisarneq ataqatigiipput, malittarisassat arlaat atuunnersog suliani ataasiakkaani nalilersuivinnermik tunngaveqassaaq.

Qeqqata Kommunia

Kommune siunnersuummut aallaaviatigut tapersersuivoq, pingaartumik uumasunik kinguaassiutitigut atoqateqarnermut inerteqqussummik atuutilersitsinissamik siunnersuut.

Kommune allappoq qimmit qimuttut kiisalu qimmiuteqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 24-mi allassimasog qimminik qitsunnillu illersorneqarsinnaanngitsumik iliuuseqarnermik ilimagisaqarnermi "kinaluunniit" tamatuminnnga uumasut nakorsaannut imaluunniit politiinut imaluunniit kommunefogedimut nalunaaruteqassasoq. Kommune allappoq pissutsit politiinut, uumasut nakorsaannut, il.il. nammineerlutik nalunaaruteqarsinnaanertik innuttaasut ilisimarpasinnikkaat. Kommunep taamaattumik kissaatigaa innuttaasut nammineq suliassanik politiinut imaluunniit uumasut nakorsaannut nalunaaruteqarsinnaanerat siunnersuummi matumani erseqqissarneqassaaq.

Tamanna pillugu APNN aallarniutigalugu oqaaseqassaaq inatsit eqqaaneqartoq taamaallaat qimmit, qitsuit qimmillu qimuttut pillugit atuuttusoq. Aammattaaq inatsimmi akisussaaffik Naalakkersuisut aamma kommunit akornanni avinneqarnikuuvoq, taamaattumillu qimmit qimuttut, qimmit qitsuillu pillugit inatsimmi agguisimaneq naapertorlugu kommunit sumiiffinni suli akisussaasuusut, taamaattumillu inatsimmi tamanna pillugu malittarisassiaq naapertorlugu innuttaasunit saaffiginnissutinik tiguisusssaallutik iliuuseqartussaallutillu.

Naggasiullugu APNN-imit oqaatigineqassaaq, kommunip oqaaseqaataa qimmit qimuttut kiisalu qimmiutit qitsuuteqarnerlu pillugit inatsisartut inatsisaannut annerusumik sammisuusutut isikkoqarpoq uumasunik illersuineq pillugu siunnersuummut uunga samminani, taamaattumillu APNN isumaqarpoq uumasunik illersuineq pillugu siunnersuummi tamanna tunngavigalugu aaqqiinissamik kinguneqanngitsoq.

Kommune § 26 pillugu aamma oqaaseqarpoq, uumasuuteqarnermut oqartussat imminni nakkutilliinissaat ilimanangitsoq isumaqarfigalugu, kissaatigalugulu ilanngunneqassasoq sumiiffinni qimmilerisut il.il. sinnerlutik nakkutilliinissaannik uumasuuteqarnermut oqartussat qinnuiviginnissinnaasut.

Taamatut uumasuuteqarnermut oqartussat piginnaatitaaneriniq tunniussineq akuerineqarsinnaangilaq. Najukkani qimmilerisut allalluunniit uumasut nakorsaata ilisimasaqarneratut uumasuuteqarneq peqqissuserlu pillugit ilisimasaqassasut ilimagineqarsinnaangilaq. Aammattaaq § 26-imi piginnaatitsineq killeqartumik atorneqartussaavoq, taamaalillunilu piginnaatitaaffik kikkunnulluunniit tunniunneqarsinnaanani.

Toqutsinissamut sumiiffimmi inummut piginnaatitsinissamut uumasuuteqarnermut oqartussat siunnersuummi periarfissaqareerput tamannalu amerlanertigut assersuutigalugu nakkutilliisumit kommunimi atorfeqartumit il.il. oqartussat naliliinissaannut atugassamik assimik uppersaammik nassitsisumit saaffiginnittoqarneratigut pisarluni. APNN naliliivoq inatsimmi siunertaq eqqortinniarlugu periarfissaq taanna naammattoq, taamaattumillu tamanna tunngavigalugu aalajangersakkamik iluarsiiisoqarnani.

Qeqqata oqaaseqaatai tunngavigalugit APNN allanik iluarsiinngilaq.

Kalaallit Nunaanni Politiit

Politiit siunnersuummut kiisalu allanngortitsinermut akisussaaffiit agguarnerinik siunnersuummi siunnersuutigineqartumut nalinginnaasumik tapersersuipput.

Politiit isumaqarput § 3 a, imm. 2-mi aalajangersagaq mininneqarsinnaasoq, tassa taamatut iliuuseqarnerit pineqaatissiinermik kinguneqarneq ajormata.

Politiit isumaat APNN-ip isumaliutiginikuuaa, kisiannili taamatut iliuuseqarnerit imm. 1-imut ilaannginneri tamakkiisumik erseqqissuutinniarlugit aalajangersakkami imm. 2-p allanngortinnginnissaa toqqarlugu.

Kommunefogedit siunnersuummi ingerlataqartut ilanngunneqarnerinut tunngatillugu politiit kissaatigineqarpoq inuit taakku ilaatinneqassanngitsut, tassa kommunefogedit politiit oqartussaaffiisa ataaniimmata, aamma imaanngimmat uumasut pillugit pissutsini il.il. paasisimasaqassasut.

Taamatut isumaqarnermut APNN-ip politiit isumaqatigaat, siunnersuummilu tamani i iluarsilluni.

Taakku saniatigut politiit oqaasertatigut iluarsiinissamut erseqqissaanissamullu annikitsunik siunnersuuteqarput, taakkulu siunnersuummut ilanngunneqarlutik.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunissai pillugit siunnersuutip aaqqissuunneranut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik ikittuinnarnik oqaaseqaateqarpoq.

Aningaasaqarnikkut kingunissat allaaserinerini APNN annikitsunik iluarsisimavoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1

Nr. 1 aamma nr. 2-mut

Kapitali 1-imi aamma 2-mi aalajangersakkat immikkoortinneri peerneqarpoq, taamaalilluni kapitalit taakku marluk kapitalimi ataatsimi ataatsimuulerlutik. Kapitalip nutaap qulequtaa tassaalerpoq "Uumasunik illersuineq pillugu aalajangersakkat nalinginnaasut", kapitalillu tullinnguuttut normulersorneri taamaaqataanik iluarsineqarlutik kapitali 3-10 matuma kingorna kapitali 2-9-nngorlutik.

Nr. 3-mut (§ 1)

§ 1 § 3 ilanngullugu nalinginnaasumik najoqqutassaavoq, tassani uumasut qanoq iliuuseqarfigineqassanersut aalajangersarneqarluni. Aalajangersakkat uumasunik illersuineq pillugu inatsit malillugu uumasunut iliuuseqarneq pillugu aalajangersarneqartut malittarisassiallu taakkununnga atasut tamarmik § 1-imut aamma § 3-mut atatillugit isigineqassapput.

§ 1-imi aalajangersagaq ilaatigut uumasut illersorneqarsinnaasumik pineqartarnissaannik piunasaqaammik, ilaatigut uumasuq anniarnissamut, naalliunnissamut, ersinissamut katsorsarneqarsinnaanngitsumik ajoquteqalernissamut aammalu annertuumik ajoquteqalernissamut sapinngisamik pitsaanerpaamik illersorneqarnissaannik piunasaqaammik imaqarpoq.

Anniarnermik, naalliunnermik ersinermillu oqaasertaliinerni uumasumut timikkut, taarnikkut allatigullu sunniutaasinnaasut pineqarput. Kingunipiloqartitsisumik ajoquteqalernermik oqaasertaliineq illersuineri anniarnermik ilaqarpoq. Tassani eqqarsaatigineqarpoq uumasup ataavartumik ajoquteqalersinnaanera. Aalajangersagaq malillugu uumasup passunnerani

kingunipiloqartitsisumik ajoquteqalernissaa akuerisaanngilaq, naak passunneqarnerani anniannikkaluartoq. Kiisalu uumasooq annertuumik ajoquserneqarnissamut sapinngisamik pitsaanerpaamik illersorneqassaaq. Ajoqusernerup annertunissaanik piumasaaqammi assersuutigalugu nalunaaqutsiinermi aammalu ataasiaannarlunilu aaviinerni ajoqusiinerit aalajangersakkap atuuffianut ilanngunneqanngillat.

Oqaasertaliinermi ”sapiinngisamik” nassuerutigineqarpoq tamatigut uumasumut annersitsinnginnissaaq il.il. ajornarsinnaasarmat. Taamaattoq uumasumik naalliutsitsineq pinngitsoorneqarsinnaasimagaluartoq aalajangersagaq naapertorlugu tamatigut unioqutitsineruvoq.

§ 1 naapertorlugu aallaaviusumik aamma inertequtaapput:

- uumasumut kingunipiloqartitsilersumik ajoquteqalersitsisinnaasut imaluunniit anniartitsisinnaasunik atortoqarluni uumasunik unataaneq,
- kumaat pississartullu toqunniarlugit uumasut meqquunik killuinerit taarsiullugu uutaanissaaq,
- hestit nungullaassimasut toqoraavimmut tunniunnagit allamut tunniunneqarneri,
- sivikinnerusumik sivisunerusumilluunniit uumasooq anersaartinnaveersaassallugu imaluunniit perorsaanermut atatillugu persuttaaneq.

Allattuineq tamakkiisutut isigineqassanngilaq taamaallaalli pissutsinut aalajangersakkami ilanngunneqarsinnaasunut assersuutaannaalluni.

Aalajangersagaq tamanut atorneqarsinnaanngorlugu oqaasertalerneqarpoq, ilaatigullu uumasunik apuinerit pissaanermullu pingaaruteqarsinnaalluni. Imaanngilaq apuinerit uumasumik apuisup nammineq uninnissaa uumasumillu ikiuinissaa pisariaqartoq. Taamaalilluni pineqartup ikiortissarsiornissaa naammassinnaavoq. Akisussaasuuneq pisut ataasiakkaat malillugit tamatigut nalilersorneqartassaaq. Apuisooq, pissaasooq uumasumillu allatigut ajoqusiisooq sapiinngisamik pisariaqartumik ikiuiniassaaq, tassunga ilanngullugu uumasup pissutsit tunngavigalugit sukkaasumik sapiinngisamillu anniartinnagu toqunnissaa isumagalugu.

Nr. 4-mut

(§ 3 a, imm. 1)

§ 3 a, imm. 1-imi aalajangersakkap siunnersuutigineqartup kinguneraa uumasunik kinguaassiutitigut atoqateqarneq imaluunniit uumasumik kinguaassiutitigut iliuuseqarneq inertequtaasut, tassunga atatillugu uumasooq anniartinneqarnerisooq imaluunniit anniartinneqannginnerisooq apeqqutaatinnagu.

Aalajangersakkami inuit tamarmik pineqarput, taamaalillunilu uumasumik piginnittuinaanngitsoq.

Aalajangersakkami inuup iluarusunnialuni uumasumik atuilluni iliuusai tamarmik ilaapput. Pissusilersorneq taamaalilluni atoqatigiinnermut tunngasariaqanngilaq imaluunniit inuup kinguaassiuutitigut atuinissaanut iluarusunnissaanullu pilerilersitsisariaqarani. Iliuuseqarneq kinguaassiuutitigut atuinermi iluarusussusimaarnermik kinguneqarsimanersoq aalajangersakkamik unioqputitsisimanermut pingaaruteqanngilaq.

Kinguaassiuutileraluni pissusilersornermi ilaavoq inuup kinguaassiuutiminik uumasup kinguaassiuutaanut imaluunniit timaanut attuuanninnera. Tassani erseqqissumik pineqarpoq inuup kinguaassiuutaanik, timip ilaanik allamik atortumilluunniit uumasup utsuanut itianulluunniit, manngussineq. Tamatuma saniatigut pineqarpoq uumasup kinguaassiuutiminik inuup utsuanut itianulluunniit manngussinera. Uumasumut kinguaassiuutitigut iliuuseqarnermi ilaatigut ilaavoq uumasup kinguaassiuutaanik timimiluunniit malussarissunik atoqatigiittarnermut tunngasunik allanik aluttuineq. Kiisalu aamma inerteqqummi ilaavoq assersuutigalugu inuup assani, timimi pisattani allat atortulluunniit atorlugit uumasup kinguaassiuutaanik sunniiniarneq aammalu inuup kinguaassiuutaanik uomasoq sunniiniartillugu.

Uumasunut kinguaassiuutilerinissamik iliuuseqarnissamilluunniit inerteqquteqarnissamik siunnersuummi kinguaassiuutitigut iliuuseqarneq nammineq kisimi pineqatissiissutigineqarsinnaanngilaq, aammali inuit allat uumasunut kinguaassiuutileritinneri iliuuseqartinneqarneriluunniit.

Kalaallit Nunaannut pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 13 malillugu aalajangersakkanik tamanik unioqputitsinermit ilaapput iliuuseqarnissamik kajumissaarineq, siunnersuineq pilerilersitsinerlu. § 3 a, imm. 1-imik siunnersuutigineqartumik unioqputitseqataaneq ilaatigut uumasunik kinguaassiuutitigut isiginnaartitsinermit atorneqarsinnaassaaq, tassani inuk inuup allap uumasunik kinguaassiuutilerinerani kinguaassiuutitigulluunniit iliuuseqarnerani peqataalluni, tassanilu isiginnaartoq ataaseq arlallilluunniit najuullutik. Inunnut uumasunik kinguaassiuutilerisut iliuuseqartunulluunniit uumasumik ataatsimik arlalinnilluunniit atukkiussineq aamma pineqarsinnaavoq, uumasumik pineqartumik atukkiussinermi akiliisoqarnersoq akiliisoqannginnersorluunniit apeqqutaatinnagu. § 3 a, imm. 1-imik unioqputitsinermit peqataaneq aamma pisinnaavoq, inuk uumasunik atortittarfimmik ingerlatsipput tassungalu atatillugu aningaasannanniarluni uumasumik ataatsimik arlalinnilluunniit inummut ataatsimut arlalinnulluunniit ataasiarluni arlaleriarluniluunniit uumasunik kinguaassiuutilerisumut kinguaassiuutitigulluunniit iliuuseqartumut atukkiussilluni. § 3 a, imm. 1-imik siunnersuutigineqartumik unioqputitsinermit peqataaneq aamma tassaasinnaavoq atortut uumasunik atoqateqarnermik takutitsisut, soorlu inunnik ataaseq arlallilluunniit uumasumik kinguaassiuutilerisunik kinguaassiuutitigulluunniit iliuuseqartunik filmiliat assilisallu. Taamatut peqataaneq assersuutigalugu tassaasinnaavoq filmiliornermi assiliinermiluunniit taamaattumi imaaliinnaruni peqataaneq. Tassunga assiliisuulluni, nipilerisuulluni qaammaqputilerisuulluniluunniit.

Titartaaneq imaluunniit titartakkanik filmiliorneq uumasunik kinguaassiuutilerinermik kinguaassiuutitigulluunniit iliuseqarnermik takutitsisut akerlianik § 3 a, imm. 1-imi siunnersuutigineqartumi ilaassanngillat. Aammattaaq assit, filmit titartakkat, titartakkallu filmiliat uumasunik allanik kinguaassiuutilerinermik kinguaassiuutitigulluunniit iliuseqarnermik takutitsisut, uumasulluunniit kinguaassiuutaannik takutitsisut § 3 a, imm. 1-ip siunnersuutigineqartup avataaniippat.

(§ 3 a, imm. 2)

§ 3 a, imm. 2-p siunnersuutaasoq naapertorlugu iliuitsit ilaat qulaani allaaserineqartutut inerteqquteqarnermi ilaassanngillat. Tassaappat uumasut nakorsaataannik uumasulerinermiluunniit teknikkimut tunngasunik iliuseqarnerit, soorlu,

- nappaammik suussusiliinissaq siunertaralugu kinguaassiuutinik misissuinerit,
- anisuunik katersinerit naartutitsiniarnerillu,
- kinguaassiuotitsiniarnermut atatillugu suleriaatsit pisariaqartut allat,
- iliuitsit pisariaqartut allat taakkununga assingusut, soorlu uumasut atorlugit misileraanermut atatillugu, tassani piumasaqaataalluni uumasut atorlugit misileraaneq pillugu malittarisassat tunngaviillu eqqortinneqassasut, imaluunniit
- uumasunik issuiineq, mannessaajaaneq kinguaassiuorsinnaajunnaartitsinerluunniit.

Uani pineqassaaq inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik iliuseqarneq, assersuutigalugu uumasunik piginnittup suliffeqarfimmik ingerlatsiniarnermini pisariaqartumik iliuseqarnera, pissutsillu nakkutigineqarlutik ingerlanneqartoq, inunnillu immikkullu piginnaasaqartunit annertunertigut ingerlanneqartoq. Siunnersuutigineqarpoq iliuitsit taamatut ittut § 3, imm. 1-imi inerteqqummut ilaatinneqassanngitsut. Ilutigisaanik tamassuma kinguneraa ilitsersuutissatut atugassanik iliuitsinik taaneqartunik filmiliorsinnaaneq assiliisinnaanerlu, tamanna § 3a, imm. 1-imi inerteqqutigineqartumut ilanngunneqarnani. Aamma assingusumik akuerisaasumik pissutissaqartillugu iliuitsit, assersuutigalugu napparsimasoqartillugu nappaatinillu pinaveersaartitsinerit atatillugu uumasut kinguaassiuutaannik inuinnaat paarsinerat inerteqqummut ilaassanngilaq.

Nr. 5-imut (§ 22, imm. 2)

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq uumasut nakorsaataat kommuninilu qimmini nakkutilliisut sakkortusisamik nalunaartussaataasut. Allanguutissatut siunnersuutigineqartup kinguneraa nalunaarutit Naalakkersuisut ataanni uumasuuteqarnermut oqartussanut siunissami nassiunneqartassasut. Aalajangersakkami tamassuma saniatigut aalajangersarneqarpoq nalunaaruteqartussaataasup pisoq uumasuuteqarnermut oqartussanut sukkanerpaamik nalunaarutigissagaa. Pisoq ingerlaannaq iluarsineqarpat nalunaaruteqartussaataasooqanngilaq, assersuutigalugu uumasooq naammattunik

nerisassaqqanngippat imissaqqanngippalluunniit, piginnittorlu ingerlaannaq uumasumut imissamik nerisassamillu inissiippat imaluunniit pituuttat kalunnit illassimasut ingerlaannaq iluarsineqarpata.

Nalunaaruteqqanngitsoorneq pineqaatissiissutigineqassaaq, tak. siunnersuummi § 1, nr. 10 (§ 27, imm. 1).

Pissutsinik taamaattunik nalunaaruteqqartussaataitaneq taamaallaat uumasut nakorsaannut kommuninnilu qimminik nakkutilliisunut atuuppoq. Pisussaaffiit inuit suliamik ingerlatsisut pingaartumik qimuttunik qimmeqarfinni uumasunik illersuinerup ilaanik nakkutilliisutut pisussaaffii eqqarsaatigalugit killiliineq taanna pissusissamisoorutut isigineqarpoq, allat assinganik pisussaaffileraanni ingasappallaassaaq.

Aalajangersakkami siunertaq siullermik tassaavoq uumasuutit paarinerlunneqarnerinik paasisaartunut inunnut taaneqartunut ilaatigut tapersersuinissaq, aamma taassuma uumasunillu piginnittup akornanni pissutsit pissutigalugit pisup nalunaarutiginnissaanut nangaasinnaaneq eqqarsaatigalugu.

(§ 22, imm. 3)

Uumasooq toquttariaqarpat nalunaartussaataitaasup uumasumut akisussaasoq toqutsinissamik kaammattussavaa, tamannalu piaartumik imaluunniit piffissap sivikitsup iluani isumagineqassalluni. Uumasooq piffissaliussap taassuma iluani toqunneqqanngippat nalunaartussaataitaasup uumasuuteqqarnermut oqartussanut nalunaarutiginnissavaa. Uumasuuteqqarnermut oqartussat tamassuma kingorna periuseq § 23-miittoq malissavaat.

(§ 22, imm. 4)

§ 22, imm. 2 naapertorlugu peqqussuteqqarnerup kingorna uumasup toqunneqqarnissaata kinguartinneqarnera pisariaqqanngitsumik uumasumut annertuumik naalliutsitsinermik kinguneqassappat imm. 3 naapertorlugu nalunaaruteqqartussaataitaasup uumasooq ingerlaannaq toqussinnaavaa. Uumasut illersorneqarneranni tamanna pillugu aalajangersakkat naapertorlugit, kiisalu tassani toqutsineq pillugu malittarisassiat naapertorlugit toqutsineq pissaaq.

Nr. 6-imut (§ 23, imm. 1)

Aalajangersakkami Naalakkersuisut ataanni uumasuuteqqarnermut qitiusumik oqartussat uumasup pineqqarnissaannik akisussaasumut peqqusinissamik piginnaatinneqarput.

Peqqussut assersuutigalugu tassaasinnaavoq uumasut nerisinneqqarnissaannik, imertinneqqarnissaannik, paarinnissaannik, passunneqqarnissaannik, nappaataasa katsorsarneqqarnissaannik toqutsinissamilluunniit peqqusineq, tak. imm. 4. Peqqussut aamma uumasup piffissap ilaani atorneqqannginnissaannik imaqarsinnaavoq, assersuutigalugu uumasup nerisaqqarnikkut peqqussutsikkulluunniit qanoq innera pisariaqqartitsippat hestip qaammatini

sisamani atorineqannginnissaa imaluunniit qimuttup qimunnissamut sukkaniunnermulluunniit atorineqannginnissaanik. Allattuineq tamakkiisuunngilaq, taamaallaalli uumasuuteqarnermut oqartussat peqqussutigisinnaasaannut assersuutitut isigineqassallutik.

§ 22, imm. 2 naapertorlugu nalunaaruteqartussaaitaasoq tassaagajuppoq uumasup illersorneqarsinnaanngitsumik pineqarneranik uumasuuteqarnermut oqartussanut paasissutissiisusaaq. Kisianni kinaluunniit uumasuuteqarnermut oqartussanut nalunaarsinnaavoq, uumasuuteqarnermullu oqartussat namminerisaminnik pissutsinik qaqitsisinnaapput.

(§ 23, imm. 2)

Imm. 1 imaluunniit imm. 4 naapertorlugu peqqussut malinneqanngippat uumasuuteqarnermut oqartussat uumasup paarineqarnissaa isumagitissinnaavaat, tassunga ilanngullugu uumasup allamut inissineqarnera. Kalaallit Nunaanni pissutsit pissutigalugit taamatut uumasup allamut nuunneqarnissaa tamatigut periarfissaasinnaassanngilaq. Periarfissaqarpalli pissutsillu tamanna ajornartinnngippassuk uumasuuteqarnermut oqartussat uumasooq imaluunniit uumasut allamut inissineqarnissaat pillugu aalajangiisinnaapput, assersuutigalugu sanilerisamut imaluunniit savaateqarfimmut sanilerisamut, tamannalu ajornannngippat allaat kommuniip ingerlatsivianut. Aalajangersakkap taassuma atorineqarnerani uumasumut pitsaanerpaaq pissusivinnut saniliullugu nalilersuivittoqassaaq, tassunga ilanngullugit uumasup inissiffissaanut assartorineqarneranut atatillugu periarfissat aporfissallu kiisalu aningaasartuutit tassunga atasut, aamma anguniagaq anguniarneqartoq. Taamatut nalilersuinerup aamma inernerisinnaavaa nuunneqarneratigut toqqissiveerutsinnagu piginnittumillu paarineqarnera illersorneqarsinnaanngippat sumiiffimmi uumasup illersorneqarsinnaasumik toqunneqarnera, tak. imm. 3.

Qaaguukkut uumasuuteqarnermut oqartussat akuliutissanersut piffissalerneqanngilaq. Piffissaq qanoq sivisutigisoq ingerlassanersooq nalilersuivinneq apeqqutaassaaq. Maleruagassani siunertaq tassaavoq piaartumik iliuuseqarnissap qulakkeerneqarnissaa. Pisut ilaanni peqqusinerup kinguninngua iliuuseqartoqarsinnaavoq, uumasunut akisussaasoq iliuuseqarnianngitsoq paasineqarsinnaappat. Peqqussuteqarnermi akisussaasup pisariaqartumik iliuuseqarnissaanut piffissaq nalinginnaasumik sivikitsuusariaqarpoq.

(§ 23, imm. 3)

Aalajangersagaq imm. 2-mut sanilliunneqassaaq.

Uumasuuteqarnermut oqartussat pissutsit tamanna pisariaqartippassuk uumasooq tunineqassasoq imaluunniit toqunneqassasoq piaartumik imaluunniit kingusinnerusukku aalajangiisinnaapput. Assersuutigalugu ersarippat piginnittoq paarseqqissinnaanngitsoq uumasuuteqarnermut oqartussat uumasup tunineqarnissaanik aalajangiisinnaapput. Aalajangersagaq assersuutigalugu atorineqarsinnaavoq savaatillip nunaatini qimappagu imaluunniit uumasuutiminut tunngatillugu pisussaaffimminik sumiginnaappat. Uumasuutit

annertuumik ajoquteqanngippata aammalu allamut tunniunnissaanut tulluarpata uumasuuteqarnermut oqartussat inummut allamut uumasuutitik tuniniaasinnaapput.

Imm. 3 annertunerusumik akuliunnertut isigineqassaaq, taamaattumillu aalajangersagaq taanna atorneqassappat pissutsit immikkorluinnaq issallutik. Pisunut taamaattunut aalajangersakkap oqaasertaani assersuusiortoqarpoq, tak. ”uumasut qanoq innerat”, ”uumasuq piginnittuminit siunissami paarineqaqqissinnaanersoq ” aamma ”uumasup allamut nuunneqarnerani aningaasartuutit”. Assersuusiorneq tamakkiisuunngilaq, kisiannili pissutsinut pingaartinneqarsinnaasunut assersuutitut isigineqassalluni.

Aalajangersagaq manna malillugu toqutsinissamik aalajangiineq toqutsisoqarnissaa pillugu peqqusisoqanngikkaluarpalluunniit pisinnaavoq. Imaattoqarsinnaavoq paasineqartoq uumasup allamut inissinneqarsinnaanngitsoq illersorneqarsinnaasumillu paarineqarsinnaanngitsoq ajornakusoortoq. Tamatumani pissutsit piviusut siuliini eqqartorneqartut isiginiarneqassapput.

Nuussinermut aningaasartuutit piginnittumit akilerneqarsinnaapput, tak. § 25, imm. 2, oqaaseqatigiit siulliat. Inissiineq kiisalu toqutsineq piginnittumut taarsiinertaqanngitsumik ingerlanneqassaaq, § 25, imm. 2, oqaaseqatigiit siulliat malillugit. Inissiinermut atatillugu piginnittoq akiliisinneqassanersoq nalilersuivinnermik tunngaveqassaaq, ilaatigut pisup qanoq ajortiginera pingaartinneqarluni. Uumasup inissinneqarneranut aningaasartuutit piginnittumit akilerneqanngippata uumasuuteqarnermut oqartussat tamatumunnga atasunik aningaasartuutit akilissavaat imaluunniit uumasup piginnittumiiginnarnissaa illersorneqarsinnaanngippat uumasup toqunneqarnissaa pillugu aalajangiillutik.

(§ 23, imm. 4)

Aalajangersagaq imm. 1-imut sanilliunneqassaaq.

Uumasuuteqarnermut oqartussat toqutsinissamut peqqussummik nalunaaruteqarsinnaapput, uumasup uumatiinnarneqarnissaa uumasumut pisariaqanngitsumik naalliutsitsinermik kinguneqassappat. Piginnittoq imaluunniit uumasumut akisussaasoq tassaavoq peqqussummik naammassinnittussaq. Peqqusineq ingerlaannaq malinneqartussatut imaluunniit piffissaliilluni peqqusinertut aalajangerneqarsinnaavoq. Piffissaliineq aallaaviatigut sivikitsuaraasariaqarpoq. Piffissaliinerup qanoq sivikitsigisariaqarneranut nalilivinneq apeqqutaassaaq, kisiannili aalajangersakkap atuuffia eqqarsaatigalugu ilimagineqartariaqarpoq piffissaliineq nalunaaruteqarnerup kingorna sivisunerpaamik nalunaaquttap akuunerinik marlussunnik imaluunniit ullup unnuallu taassuma iluanut aalajangerneqassasoq.

(§ 23, imm. 5)

Aalajangersagaq imm. 1-imut sanilliunneqassaaq.

Inatsimmi § 6, nr. 4 malillugu aalajangersakkat unioqutillugit uumasuutigineqartut toqunneqarnissaannik uumasuuteqarnermut oqartussat peqqusisinnaapput. Tamanna pillugu

aalajangersakkat erseqqinnerusut siunissami allaffissornikkut malittarisassiani allanneqassapput.

(§ 23, imm. 6)

Aalajangersagaq peqqussummut atatillugu piumasaqaatit malinneqartussat eqqortinneqarnissaannik imaqarpoq. Peqqussut aalajangersagaq naapertorlugu allakkatigut nalunaarutigineqassaaq, illuatungerisarlu oqaaseqarnissaminut periarfissinneqassalluni. Peqqussummi aamma ilaatigut tunngavilersuineq pillugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangersagaq malinneqassaaq.

Peqqusinerup allakkatigut nalunaarutigineqartussaanerata uumasuuteqarnermut oqartussat peqqusinerup massakkut naammassineqarnissaannik peqqusisinnaanerannut akornutaanngilaq. Uumasuuteqarnermut oqartussat assersuutigalugu sumiiffimmi peqqussusiorsinnaapput illuatungerisamiillu oqaaseqaammik pissarsillutik taamaalereerunillu ingerlaannaq peqqussuteqarlutik, soorlu aamma peqqussutip ingerlaannartumik kinguarsarneqarani malinneqarnissaannik peqqussuteqarsinnaasut. Ingerlaannartumik peqqusinerit aamma oqaasiinnartigut pisinnaapput. Taamaattoqarpat aalajangiineq suliassanik suliarinnittarnermut malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit piffissami siullermi allanngorlugu nassiunneqassaaq.

(§ 23, imm. 7)

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq allaganngortitsinissaq oqaaseqaateqartitsinissarlu pillugit malittarisassat pissutsit tamassumunnga pissutissaqartitsippata saneqqunneqarsinnaasut. Tamassumani atuuppoq assersuutigalugu toqutsinissaq kinguartinneqarsinnaanngippat, tassa toqutsinissami akisussaasup oqaaseqaateqarnissaa utaqqineqassappat akisussaasorluunniit naapinneqarsinnaanngippat uumasup pisariaqanngitsumik naalliunnerani kinguneqassamat. Aalajangersagaq allamik pisariaqannginnermi iliuutsitut isigineqassaaq, tassani uumasup § 1 naapertorlugu anniarsinnaaneranut il.il. pitsaanerpaamik illersorneqarnissaannik qulakkeerinnittoqarluni.

Nr. 7-imut (§ 24, imm. 1)

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq uumasuuteqarnermut oqartussat uumasumik ingerlaannartumik toqutsisinnaasut, 23, imm. 4 naapertorlugu peqqussuteqarnerup kingorna toqutsinissaq kinguartinneqarpat uumasooq pisariaqanngitsumik annertuumik naalliutsinneranik kinguneqassappat.

(§ 24, imm. 2)

Uumasuuteqarnermut oqartussat uumasumik toqutsinermik isumaginnissinnaanngippata toqutsinerup isumagineqarnissaanut sinniisumut piginnaatitsisinnaapput. Uumasuuteqarnermut oqartussat Kalaallit Nunaata illoqarfiini nunaqarfiinilu tamani najuutinngilaq, aamma Kalaallit Nunaanni angalaneq ilaatigut ullunik arlalinnik sivisussuseqarsinnaasarpoq sila timmisartullu angalanissaannut pilersaarutit pissutaallutik.

Taamaattumik uumasuuteqarnermut oqartussat toqutsinerup isumaginissaanut sinniisup piginnaatinneratigut sumiiffinni ingerlatsivinnit suleqateqarnissamut periarfissaqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Sinniisoq assersuutigalugu tassaasinnaavoq sumiiffimmi qimminik nakkutilliisoq, imaluunniit piniartuq toqutsinermik ilisimasaqarluartuq. Toqutsinermik isumaginnittussanngorlugu piginnaatinneqartup sukkasuumik anniarnertaqanngitsumillu toqutsisoqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaani § 13-ip eqqortinneqarnissaa isumagissavaa. Piginnaatitsineq allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit pisinnaavoq, allaganngorlugu uppersarsaat kingornatigut nassiunneqarluni. Piginnaatitsineq uumasumut ataatsimut arlalinnuunniit atuussinnaavoq, kisianni piffissamut killilimmuut taamaallaat atuulluni taamaalillunilu piginnaatitsinertut ataavartut tunniunneqarsinnaanani.

Toqutsineq piginnittumut taarsiissutaassanngilaq aamma piginnittumit akilerneqassalluni, kisiannili tamatumunnga atasunik aningaasartuutitik sumiiffimmi oqartussat sinnerlugit uumasuuteqarnermut oqartussat akiliisinnaallutik kingornalu akisussaasunut akileqqusillutik.

Qimminik nakkutilliisoq, piniartuq il.il. piginnaatinnissaat ajornarpat toqutsinerup isumaginissaanut uumasuuteqarnermut oqartussat politiit imaluunniit sumiiffimmi kommunefogedi qinnuigisinnaavaat. Tamannali periarfissat allat tamarmik periarfissaajunnaarsimappata aallaaviusumik pisariaqarpoq.

Nr. 8-imut

(§ 25, imm. 1)

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq piginnittumut taarsiissutaanngitsumik uumasut pisariaqanngitsumik naalliunnissaannut illersuineq pillugu inatsimmi matumani aalajangersagaq naapertorlugu toqutsisoqartassasoq. Tamatuma saniatigut toqutsineq piginnittumit akilerneqassaaq. Aalajangersagaq annertusineqarpoq sumiiffinni qitisiumilu oqartussat toqutsinermut atatillugu aningaasartuutaasa matussuserneqarnissaat qulakkeerniarlugu. Tulluartuunermik isiginninneq aallaavigalugu akisussaasoq taassaasariaqarpoq inatsimmik unioqqutitsinermi tassunga atatillugu aningaasartuutitik akiliisussa. Tamannalu atuuppoq pisoq piaaraluni piaarinaniluunniit pisimanersoq apeqqutaatinnagu. Uumasumik pisisimagaanni, pingaartumillu inuussutissarsiuteqartut uumasunik arlalinnik uumasuuteqaraanni uumasut taakku illersorneqarsinnaasumik uumasuutiginnissaannut piumasarineqartut suunersut ilisimaneqarnissaat naatsorsuutigisariaqarpoq.

Aningaasartuutiviit kisimik akileqquneqassapput.

(§ 25, imm. 2)

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq uumasumik inissiineq kiisalu tuniniaaqpinneq piginnittumut taarsiissutaassanngitsuq. Tamanna imm. 1-imi tunngaviit assigalugit pissaaq. Inatsimmik unioqqutitsisoq sumiginnaasumik pissusilersorsimanerminut

taarsiiffigineqassanngilaq. Tamatuma saniatigut allamut nuussineq piginnittup akilissagaa aalajangersarneqarpoq.

Inissiinermut atatillugu aningaasartuutit sumiiffimmi pissutsit aamma uumasuutit inissinneqartussat qanoq amerlatigineri apeqputaatillugit aningaasarpassuarnik annertussuseqarsinnaapput. Taamaattumik nalilersuisoqavissaaq, tassani tassunga atatillugu aningaasartuutit kiisalu pissutsit annertutiginerat pingaartinneqassallutik. Aalajangersakkami aamma inissiinermut atatillugu nakkutilliinermi oqartussat aningaasartuutiminnik matussusiinissaat qulakkeerneqassaaq.

(§ 25, imm. 3)

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq peqquneqartup aalajangiinerup pineqartumut nalunaarutiginerata kingorna ullut 14-it iluanni suliamik eqqartuussivinnut suliassanngortitsinnaasoq. Tassunga peqatigitillugu aalajangersarneqarpoq eqqartuussivinnut suliassanngortitsineq, § 23 imm. 5 pinnagu, kinguartitsinermik kinguneqassanngitsoq, peqqussullu suliap inaarutaasumik aalajangiiffigineqarnissaata tungaanut atuutiinnassasoq.

Eqqartuussivinnut suliamik suliassanngortitsinissamut qaammatisiutit malillugit ullunik 14-inik piffissaliineq kinguartitsinermillu kinguneqassannginnera uumasut pisariaqanngitsumik naalliunnissaasa pinaveersimatinnissaa siunertaralugu nukinginnartuuneranut § 23, imm. 1-5-imi tamanit atuuttumut ataqatigiissillugu isigineqassaaq.

Nr. 9-mut (§ 26)

Aalajangersakkami uumasuuteqarnermut oqartussat, tassunga ilanngullugit sulisut, eqqartuussivimmu akuersissummik pissarseqqaaratik, kinaassutsiminik uppersaateqarlutik uumasuuteqarfimmut isersinnaasut aalajangersakkami piginnaatinneqarput. Tamanna pisariaqartutut nalilerneqarpat aalajangersagaq atorineqassaaq aammalu naligiimmik pinninnissamik tunngavik naapertorlugu atorineqassalluni. Tulliullugu inatsimmi aalajangersakkat imaluunniit malittarisassat inatsit naapertorlugu allaffissornermut malittarisassiani aalajangersarneqartut eqquutsinneqarnissaat siunertaralugu aalajangersagaq atorineqassaaq.

Aalajangersakkami uumasuuteqarnermut oqartussat uumasuuteqarfimmut sumulluunniit isersinnaanermik piginnaatinneqarput, tassa ataatsimik amerlasuunilluunniit uumasuuteqarfimmut sumulluunniit. Aalajangersagaq nunaateqarnermi uumasuutinut, uumasuutinut inuussutissarsiordermi atorineqartunut aamma angerlarsimaffinni uumasuutinut atuuppoq. Uumasuuteqarnermut oqartussat pisariaqarfiaatigut ikiorneqarnissamik politiinut qinnuiviginnissinnaapput.

Amerlanertigut ilimagisariaqarpoq uumasuuteqarnermut oqartussat tamatuminnga noqqaagunik uumasuutillip uumasuuteqarnermut oqartussat uumasuuteqarfimmut

isersinnaatissagai. Pisut ilaanni uumasuuteqarfimmut isersinnaaneq ajornakusoorsinnaasarpoq, piginnittoq najuutinngikkaangat imaluunniit pineqartoq suleqataajumangikkaangat. Eqqartuussivimmut akuersissummik pissarsiniaqqaarneq akuliunnissamut pisariaqartumut kinguarsaataasinnaavoq taamaalillunilu uumasut pinngitsoorneqarsinnaagaluamik naalliutsinneqarlutik.

Aalajangersagaq aamma inuussutissat pillugit inatsisartut peqqussutaat, qimmit qimuttut kiisalu qimmiuteqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit inatsisartut inatsisaat aamma nappaatit uumasut inuillu akornanni tuniluuttartut pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugit uumasuuteqarnermut oqartussat aamma piginnaatitaanerannut aalajangersagaq naapertuuppoq.

Anguniakkat anguneqartussatut eqqarsaatigineqartut isiginiarlugit aalajangersagaq atorpeqassaaq. Taamaattumik uumasut illersorneqarnerinut tamanna pisariaqartutut isigineqarpat piunasaqaatigineqarpallu aalajangersagaq atorpeqassaaq. Atuineq anguniakkanut pisussaaffinnullu inatsimmi § 1-imi aamma 3-imi allaaserineqartunut ilanngunneqarsinnaavoq.

Uumasuuteqarnermut oqartussat uumasuutinut il.il. pineqartunut isersinnaangippata, nalilersuereernermi oqartussaanerup ingerlanneqarnissaanik pisariaqartutut nalilerneqarpat politiit najuunnissaat pisariaqartoq oqartussat eqqartuussissaaseq pillugu inatsimmi § 61, imm. 1-imi tamanna pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit politiit ikiorneqarnissamik qinnuiviginnissinnaapput.

Nr. 10-imut (§ 27)

Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik unioqquutitsinerit il.il. pillugit pineqaatissiinissamut periarfissanik aalajangersakkami aalajangersaasoqarpoq.

Assersuutigalugu nunalerinermi piniartuunermilu arsaarinnissuteqarneq pineqaatissinneqartumut sakkortuumik kinguneqarsinnaammat, suliani taamatut ittuni arsaarinnissuteqarneq taamaallaat pisinnaavoq pissutsit paasissutissallu takuneqartut taamatut pisoqariataaqqissinnaanera qanittutut ilimasunnissamut aamma tunngavissaqartitsippata.

Soorlu § 27, imm. 4-mi allaqqasoq Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsit naapertorlugu uumasuuteqaqqusinnnginnermik passussinnginnissamilluunniit pineqaatissiisoqarsinnaavoq. Naatsorsuutaavoq tamassuma kingunerisaanik akiliisitsissutit § 27, imm. 1 malillugu akiliisitsissutinit annertunerussasut.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi malittarisassat naapertorlugit pineqaatissiisuteqarsinnaanermik maanna ammaassisoqarpoq. Taamaalilluni ilaatigut pineqaatissinneqarsimasut isertitsivimmut inissiinissaat maanna periarfissaalerpoq. Tamanna pineqaatissiinertut annertunngaatsiartutut isigineqartariaqarpoq taamaattumillu aatsaat

annertuumik imaluunniit uteqqiattumik unioqqutitsinerni taamaallaat ator neqartariaqarluni. Isertitsivimmut inissiineq assersuutigalugu § 3 a-mik annertuumik unioqqutitsisoqartillugu ator neqarsinnaavoq.

Akiliisitsinikkut, uumasuutinik uumasuuteqarsinnaanermillu assarneqarnikkut imaluunniit inissiisarfimmut inissinneqarnikkut pineqaatissiinerup ingerlanneqartariaqarneranik naliliinermi pissutsit uku pingaartinneqassapput:

Akiliisitsinikkut pineqaatissiineq

Akiliisitsinikkut pineqaatissiisoqassanersoq nalilersuiner mi ilaatigut siullermeertumik unioqqutitsisoqarner soq, pissutsit unioqqunneqartut malitsigisaasa sunniutai kiisalu iliuuseqarnermi piaarinerup sakkortussusia isiginiassallugit tulluarsinnaavoq. Iliuuseqarnermi uumasumik ajoqusiinissaq siunertaqanngippat tamanna qajassuussinissamut tunngavissiissaaq. Tamanna qimuttut naammattumik takissuseqartumik kalunnilersimanerini imaluunniit kalunnerit ilattoorsimanerini pigajuttarpoq. Aammattaaq uumasooq naammattumik nerisassaqaarsimanngippat imissaqaarsimanngippallu. Tamanna soorunami uumasup qilannerata perlilerneratalu malitsigisaanik toqungajassimanerani atuutissanngilaq. Taakku saniatigut uumasut paarineqarnissaat aamma inuussutissarsiornerup paarineqarnera pillugu ilisimasaqarnissamut annertunerusumik piumasaqaateqarpoq, assersuutigalugu qimuttunik piginnittut savaatillillu, nalinginnaasumik uumasuuteqartunut sanilliullugu, ulluinnarni suliner mut iliuuseqarnermullu atasumik uumasunik suliaqanngitsut.

Kalaallit Nunaanni uumasuuteqarsinnaanermik imaluunniit uumasuuteqarnermi suliaqarnissamik arsaarinninnissamik pineqaatissiineq

Uumasuutinik imaluunniit uumasuuteqarnissamik arsaarinninneq kiisalu inissiisarfimmi inissinneqarneq suliani sakkortuumik imaluunniit uteqqiattumik unioqqutitsisoqarnerani ator neqassapput. Taamaallilluni siullermeertumik ingasattumik kukkuluttornerusinnaavoq, imaluunniit uteqattaartumik unioqqutitsisoqartarnerani. Ingasattumik unioqqutitsineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq qimmeq pamiutigut kipineqarsimappat, kigutai kukiiluunniit peerneqarsimappata, imaluunniit kilerneqarsimappat ikeqarpallu, tamanna uumasut nakorsaat akuerisaasoq isumasioqqaarnagu pisimalluni. Uumasunik kinguaassiuutitigut atoqateqarneq amerlanertigut ingasattumik unioqqutitsinertut isigineqassaaq. Ingasattumik unioqqutitsineq aamma tassaasinnaavoq inuup allap uumasuutaa ajoquserneqarpat imaluunniit allatigut paarinerlugaappat. Immikkut ingasattutut isigineqarput ajoqusiineq imaluunniit sumiginnaaneq piffissami sivisunerusumi pisimappat, taamaattumillu uumasooq piffissami sivisuumi anniartinneqarsimappat, naalliutsinneqarsimappat allatigullu akornuserneqarsimappat. Tassunga ilanngunneqarput assersuutigalugu qimitsinikkut imaluunniit ipititsinikkut toqutsineq, tassa tamanna arriitsutut aamma uumasumut anniaataasumik toqunertut isigineqarmat.

Uumasuutinik imaluunniit uumasuuteqarnissamik arsaarinninneq ataavartumik pisinnaavoq imaluunniit piffissami killeqartumi pisinnaalluni. Immikkut ittumik sakkortuumik

unioqqutitsinerit qaqugumulluunniit uumasuuteqaqqusaajunnaarnermik aamma Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi malittarisassat naapertorlugit, assersuutigalugu inissiisarfimmut inissiinermik akiliisitsinermilluunniit pineqaatissiissutaasinnaapput.

Nr. 11-imut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsimmi tamani danskisuuani "Landsstyret" imatut "Naalakkersuisut" aamma "Landsstyrets" imatut "Naalakkersuisuts" allanngortinneqassasut.

§ 2

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. juli 2019-imiit atuutilersinneqassasoq.